У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 127. ВІВТОРОК, 14-го ЛИПНЯ 1970 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JULY 14, 1970 No. 127. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 13-го липня 1970

В АМЕРИЦІ

ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ СПІРО ЕГНЮ заявив, що його завданням є вказувати на помилки і прогріхи опозиціоністів Уряду і він продовжуватиме робити це без уваги на їхню реакцію. Він знову таврував ліберальних сенаторів, яких назвав „клікою Фулбрайта" — ліберального голови сенатської Комісії закордонних справ, який раз-у-раз виступає проти Уряду Ніксона. Він підкреслив, що ті виступи приємні і корисні комуністам, тому, мовляв, Фулбрайт і його однодумці рахуються тільки з відгуком серед своїх місцевих виборців, а не з користю чи шкодою Америки.

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН СТРІНЕТЬСЯ у вівторок 14 липня в Луісвіллі в Кентакі з 13 губернаторами групи стейтів, створеної в 1965 році задля координування своїх зусиль в ділянці господарського розвитку. Припускають, що Президент, великий звеличник спорту, відвідає при цій нагоді недалеке Сінсіннаті, де відбудеться бейзболовий матч.

ПРИВАТНІ ШКОЛИ НЕ БУДУТЬ ДОВШЕ ЗВІЛЬНЕНІ від податку, якщо не переведуть расової інтеграції: тому, що велика більшість таких шкіл користується пожертвами від осіб, які свої пожертви відтягають від прибуткового податку, це нове розпорядження може підірвати матеріяльне існування таких шкіл і мусить приспішити процес інтеграції у шкільництві.

87 СЕНАТОРІВ З ОБОХ ПАРТІЙ ВИСЛАЛИ листа до північно-в'єтнамського прем'єра Фам Ван Донга, в якому звертають йому увагу, що хоч багато з-поміж них не погоджуються з політикою теперішнього американського Уряду, проте всі вони засуджують поведення північно-в'єтнамських властей супроти американських воєнних полонених. Вони закликають уряд Північного В'єтнаму виконувати постанови Женевської конвенції, яку Північний В'єтнам також був підписав. Між 13 сенаторами, які не підписали того листа, є демократичні сенатори Дж. В. Фулбрайт і Едвард Кеннеді.

АВТОМОБІЛЬНИЙ ПРОМИСЛ ЗВОЛІКАЄ й отягається з переходом від газолінового погону на іншу систему, яка не затруювала б повітря в такій мірі, як це тепер діється, — заявив Вілліям С. Гуз, дорадник Президента з президентського Уряду для справ науки і техніки. Він твердить, що речники Дженерал Моторс одверто признали, що перехід від газолінового на інший погін в автомобілях може статися найшвидше в 1980 році: це дуже коштовний процес і автомобільний промисл не певний, чи це „виплатиться" йому.

У НЮ ЙОРКУ ЗВІЛЬНИЛИ тимчасово за кавцією 100.000 дол. 21-річну Джоен Бирд, одну із 13-ох „чорних пантер", обвинувачених у змові на бомбування різних державних і громадських будинків та установ. 10 „чорних пантер" все ще ув'язнені, бо вони не всилі зібрати високих кавцій. Джоен Бирд пересиділа у слідчій в'язниці 15 місяців. Вийшовши на волю, вона заявила, що буде далі „боротися за справу" — знищення теперішнього державного устрою і влади в Америці.

У СВІТІ

ПРЕМ'ЄР ІСЛЯНДІЇ БІЯРНІ БЕНЕДІКСОН ЗГИНУВ разом з своєю дружиною і 4-річним внуком у літньому дерев'яному домі за 35 миль від столиці Рейкьявіку. 62-річний прем'єр і його 51-річна дружина прибули туди за день раніше, щоб перевести там кінець тижня. Пожежа постала, мабуть, вночі внаслідку електричного короткого зудару, або вибуху нафтової печі. Дім згорів впродовж 15 хвилин, поки ще прибула пожежна сторожа. Бенедіксон був надзвичайно популярним. В 200.00 Ісляндії, яка в 1944 році дістала свою державну незалежність від Данії, панує жалоба.

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ВІДНАЙШЛИ рештки розбитого й погорілого гелікоптера, а в ньому 7 тіл: хоч вони до того ступня згоріли, що трудно перевести індентифікацію кожної жертви, вважають, що це напевне генерал Джордж Вілліям Кейзі, командувач одної американської дивізії, який тиждень тому відлетів гелікоптером з 6-ма старшинами на відвідини одного шпиталю і більше не вернувся. Не знають докладної причини катастрофи, яка сталася за 120 миль на північний схід від Сайгону. Коли Джордж В. Кейзі став був генералом — він був наймолодшим у цій ранзі випускником Академії у Вест Пойнті. Він мав 48 років і був одним із найвидатніших американських військовиків, що мав усі шанси стати шефом штабу Армії. Теперішній шеф штабу Армії ген. В. Вестморленд, який саме прибув до Південного В'єтнаму, заявив, що збройні сили ЗСА зазнали із смертю генерала Кейзі велику втрату.

ДЖУЛІО АНДРЕОТТІ ДІСТАВ доручення від італійського президента Джузеппе Саррагата скласти новий італійський уряд. Уряд прем'єра Маріяно Румора тривав 102 днів. Голова християнсько-демократичної групи в італійському парляменті, Джуліо Андреотті буде намагатися створити знову центро-лівий бльок 4-ох партій, але знову без комуністів. Його вважають за „поміркованого".

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ЗВІЛЬНИВ 79-літнього американського католицького єпископа Джеймса Едварда Волша після 12-річного в'язнення його, як „шпигуна". Водночас китайські комуністи заявили, що 53-річний американський промисловець Гю Ф. Редмонд, засуджений китайцями на досмертну в'язницю 20 років тому „за шпигунство", покінчив самогубством в квітні цього року. 79-річний звільнений єпископ почувається фізично напрочуд добре.

АМБАСАДОР ЗСА В МОСКВІ ДЖЕКОБ БІМ МАВ в минулу п'ятницю 10 липня понад 2-годинну розмову з совєтським міністром закордонних справ Андреєм Громиком про ситуацію на Близькому Сході. В совєтській пресі ні радіо не було про це ніякої згадки. Обидві сторони відмовилися виявити будь-що про ту нараду.

ПАПА ПАВЛО VI ПРИЙНЯВ 10 липня ц.р. на довгій приватній авдієнції голляндського кардинала Бернарда Альфінка, який солідаризувався був з голляндськими єпископами, духовниками і мирянами в опозиції проти обов'язкового целібату римо-католицьких духовників. Припускають, що Папа готов прийняти компроміс, за яким понад 100 голляндських духовників, які зреклися духовного стану і одружилися, та багато інших, які зголосили такі самі бажання, допустять до частинного виконування духовних функцій, як „дияконів", з правом виголошувати проповіді й уділювати святі Тайни, але без права відправляти Богослуження.

Ніксон має всі шанси виграти у президентських виборах 1972 р. — заявляє демократичний сенатор

Вашингтон. — Провідник демократичної більшости в Сенаті Майк Менсфілд передбачає, що так,як справи виглядають сьогодні, не зважаючи на всі внутрішні і зовнішні трудноші і проблеми, през. Ричард М. Ніксон має всі шанси вийти знову президентом у виборах 1972 року. На думку демократичного сенатора з Монтани, серед демократів немає сьогодні людини, яка б дорівнювала Ніксонові форматом і популярністю. Абстрагуючи від того, чи і як зміниться ситуація протягом найближчих 2 років, в теперішній час Ніксонові шанси на поновний вибір на Президента ЗСА кращі, як у будь-кого з демократів, серед яких найвидатнішою політичною фігурою на сьогодні є сенатор Едмунд Москі, кандидат на віце-президента у минулих виборах. Ніксон має найбільші шанси виграти в майбутніх президентських виборах, не зважаючи й на те, що має чималі трудноці на внутрішньому відтинку і на справу Камбоджі, яка ще й далі — після виведення звідти американських військ — хвилює і ділить у поглядах американську націю. Виступив Менсфілд із цією заявою в радіо-телевізійному інтерв'ю. Він заявив також, що не бачить великих виглядів кандидатур Гюберта Г. Гомфрі та сенатора Едварда Кеннеді з Массачусетс. На думку Менсфілда, Гомфрі втратив свою плятформу і йому треба повної стабілізації в публічній опінії. Що ж до сен. Едварда Кеннеді, то — за словами Менсфілда — він був виключений від можливости кандидування ще перед справою із утопленням панни Мері Джо Копечне. Якщо ж іде про становище през. Р. Ніксона у В'єтнамській справі, то — на думку Менсфілда — він виведе з В'єтнаму всі американські збройні сили ще до кінця своєї каденції в 1972 році.

Президенти американських коледжів вважають, що грошова криза загрожує існуванню високих шкіл ЗСА

Ню Йорк. — Під час дискусій круглого стола, заініційованих щоденником „Ню Йорк Таймс", які відбувалися тут протягом минулого тижня з участю президентів одинадцяти американських коледжів й університетів, учасники цієї дискусії прийшли до висновку, що найбільшою загрозою для існування і діяльности американських високих шкіл є все гостріша грошова криза — нестача фінансових засобів на продовжування навчання і наукових дослідів. Загрозливою також для дальшого розвитку високого шкільництва в ЗСА є все більше незадоволення студентів теперішніми процесами виховання й навчання і конечність переформування і перебудови навчальних програм. В дискусії взяли участь президенти американських коледжів — публічних і приватних — із стейтів Ню Йорк, Коннектикат і Ню Джерзі. Президент одного із досі найбагатших і забезпечених фінансово Прінстонського університету д-р Роберт Ф. Гогін виявив, що цей університет закінчив свій останній фіскальний, 1969-70 р., першим у своїй історії дефіцитом, який сягає суми 600.000 долярів. Керівництво університету передбачає, що в черговому фіскальному році, 1970-71, цей дефіцит виноситиме два і пів мільйона долярів. Важке становище високих шкіл ЗСА зумовлене наявною тепер рецесією, інфляцією, як також редукцією федеральних фондів на справи освіти і подекуди теж зменшенням пожертв і дотацій від приватних осіб і корпорацій, на що у великій мірі вплинули останні студентські заворушення.

ОДВУ ВСТУПАЄ В 50-РІЧЧЯ, ВІДБУЛА ПЕРЕДЗ'ЇЗДОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ

Лігайтон, Па. (П.С.)—Під час святочного періоду Дня Незалежности, тобто у днях 4-го і 5-го липня 1970 р., на Оселі ім Олега Олега Ольжича в Лігайтоні відбулася передз'їздова підготовча Конференція Центральної Управи та представників Відділів ОДВУ з усієї території ЗСА. Ціллю конференції було зробити деякі підсумки праці за останні два роки діяльности й намітити основні напрямні для праці чергового Звичайного з'їзду Організації Державного Відродження України, який відбудеться у днях 3-го й 4-го жовтня 1970 року у Клівленді.

Під знаком вступу в п'яте десятиріччя діяльности ОДВУ виголошено програмові доповіді про внутрішній відтинок розвитку кіяльности ОДВУ ред. Михайлом Панасюком, а про позиції ОДВУ в її взаємновідносинах із іншими українськими суспільно - громадськими та полі ичними організаціями проф. д-ром Богданом Гнатюком, Головою ОДВУ. В доповідях критично проаналізовано сучасне положення, але твердо стверджено, що ОДВУ та її Братні Організації стоять і стоятимуть твердо й непохитно на позиціях Основоположників.

Головними дискутантами над проблематикою, виложеною в доповідях, як також над питаннями, що їх у доповідях не заторкнено, проведено дуже основну дискусію, в якій віддзеркалювано різні відтінї поглядів на поодинокі проблеми життя та діяльности ОДВУ, були представники 16-ох Відділів ОДВУ. Це вони висловлювали бажання непохитно стояти на принципах безкомпромісової боротьби за визволення України. Це вони гостро засуджували спроби декого „зміняти віхи', а зокрема проповідувати ідеологію новітнього „зміновіховства'". Підсумовуючи голоси дискусії, треба в першу чергу відмітити велику журбу за долю поневоленої Батьківщини та надто обмежені можливості реальної допомоги українському народові в його боротьбі за визволення. Одночасно підкреслювано духову солідарність із усіми тими силами, які на Рідних Землях „караються, але не каються" і боряться за добро Української Нації в доступних для них рямцях. У цьому відношенні, дискутанти дуже сильно наголошували корисність видавничої акції Українського Націоналістичного Руху з ділянки „захалявної літератури", яку треба студіювати, щоб набратися подиху „вітру з рідної землі".

Дискутанти повторно наголошували потребу єдности кожнбї з українських Церков, , а водночас плекання між ними здорового діялогу в дусі християнського екуменізму. Тому поруч гарячої і беззастережної піддержки справи створення Українського Католицького Патріяр

(Закінчення на стор. 4-ій)

ЗСА сподіваються порозуміння з СССР щодо Близького Сходу

Вашингтон. — Державний секретар Вілліям Роджерс вернувся в минулу неділю 12 липня до Вашингтону з своєї 12-денної подорожі до країн Південної Азії й Далекого Сходу. В поворотній дорозі в минулу суботу Роджерс конферував з британським міністром закордонних справ Алеком Даглес-Гюмом та з новим британським прем'єром Едвардом Гітом. На своїй пресовій конференції у Лондоні державний секретар висловив поміркований оптимізм щодо шансів замирення на Близькому Сході. Він висловив надію, що Совєтський Союз поставиться прихильно супроти останньої американської мирової пропозиції, яка передбачувала проголошення найменше 90-тиденного воєнного перемир'я між Ізраїлем і арабами, відновлення посередницької місії шведським дипломатом Гуннаром Яррінгом та повторної заяви Ізраїлю і арабських держав, що вони визнають резолюцію Ради Безпеки ОН з 22 листопада 1967 р. за базу злагоди. Роджерс добачив добрий знак у тому, що відвідини єгипетського президента Нассера у Москві протяглись несподівано довго. Він заперечив газетним вісткам, наче б американський Уряд будь-коли плянував „викинути" совєтських військовиків з Єгипту, але признав, що їхня приявність в Єгипті створила „поважну ситуацію" та „шкодить справі замирення". Зате він висловився досить скептично про шанси порозуміння з Совєтами на теперішній Віденській конференції про обмеження різних родів ядрової зброї. На цій підставі пресові коментатори припускають, що в останніх днях ситуація на Віденській конференції, видно, погіршилась. В. Роджерс відмовився увійти ближче в розгляд цієї справи. Він висловився те ж скептично про шанси швидкого замирення у В'єтнамі, ствердивши, що Північний В'єтнам не змінив свого непоступливого і для Америки неприйнятливого становища.

СССР доставив Єгиптові висадні човни — Громико конферує з Ріядом

Москва. — Совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико конферував 12-го липня з єгипетським міністром закордонних справ Махмудом Ріядом — проголошено офіційно, добавивши, що єгипетський президент Гамаль Абдель Нассер і його почет рішили знову продовжити свої відвідини в Совєтському Союзі. За західніми коментарями це вказує на довгі і поважні совєтсько-арабські наради в справі ситуації на Близькому Сході і, зокрема, про реакцію на останню американську мирову ініціятиву. У тому самому дні у Вашингтоні асистент державного секретаря для справ Близького Сходу, Джозеф Сіско, виявив в пресово-телевізійному інтерв'ю, що Совєти доставили Єгиптові важкі висадні човни, які „очевидно не належать до дефензивної зброї". Сіско потвердив, що Єгипет, завдяки совєтській допомозі, має воєнно-технічні можливості перевести десант, — ближче не сказано, де той десант мав би статися, але можна здогадатися, що або на східньому узбережжі Суезького каналу, або від сторони Середземного моря на ізраїльській території. Однак Сіско заперечив вістку, що її приніс відомий політичний тижневик „Нюзвік", наче б президент Ніксон розпорядив вислання Ізраїлеві 8-ох джетів типу „Фантом" і по два такі джети щомісяця. Він підкреслив, що Америка змагає до політичної розв'язки ізраїльсько-арабського конфлікту та що є „дуже гнучкою" в цій справі. Водночас перестеріг, що Совєтський Союз повинен взяти на увагу, що хід подій на Близькому Сході може „вихопитися з-під контролі", як це було з початком червня 1967 року, під чим треба розуміти несподівану ізраїльсько-арабську війну.

Світова Асамблея молоді продовжує свої наради



Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант виголошує промову на відкритті Світової Асамблеї Молоді, звернувши увагу, що старші віком дипломати не всилі розв'язувати на терені Об'єднаних Націй важкі міжнародні проблеми. Він закликав поставити „патріотизм людини" вище теперішнього державного патріотизму, який вироджується в державний егоїзм і виключає почуття міжнародної солідарности. Ліворуч нього сидить амбасадор африканської Гани Ричард Аквей, що був одним із членів організаційного Комітету тієї міжнародної конференції молоді.

Об'єднані Нації. — Світова Асамблея молоді, чи пак міжнародна конференція представників молоді із 110 країн світу, продовжує свої наради в палаці Об'єднаних Націй в Ню Йорку. Вона перенесла тягар своїх нарад до 4-ох комісій, а саме: Комісія для справ світового миру, — для справ розвитку економіки і культури, — освіти й виховання та „людини й оточення". Насправді — тільки третя Комісія — про освітньо - виховні справи, стосується безпосередньо справ молоді, а всі інші Комісії або дають нагоду до виголошування політичних демагогічних промов, або вимагають поважного фахового знання, — стверджують газети. Передбачено, що наради тієї конференції будуть тривати цілий бужучий тиждень і скінчаться в суботу 18 ц. р. прийняттям цілого ряду резолюцій.

ТИСЯЧІ ОСІБ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У ЦЕРЕМОНІЯХ ТИЖНЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — 12-го липня. Тиждень Поневолених Націй, що його проголошує щорічно Президент ЗСА, започатковано в Ню Йорку Архиєрейським Богослуженням, що його відправив в асисті священиків та в приявності кардинала Теренса Кука Владика Йосиф Шмондюк в катедрі св. Патрика. Участь в Богослуженні взяли представники поневолених народів, які відбули перед відправою маніфестаційний похід з 59-ої вулиці до катедри св. Патрика. В поході взяло участь близько 2,000 осіб, а Богослуження в українському обряді вислухало 3,000 вірних різних національностей. Учасників відправи привітав з амвону адміністратор катедри монсіньйор Джеймс Ф. Рігні, який у своєму слові сказав, що українська Літургія є одною із найстарших і найкращою в Католицькій Церкві. Проповідь виголосив священик Реймонд де Єгер, який був в'язнем комуністичного Китаю. Він вичислив у проповіді всі 26 поневолені нації та закликав вірних молитися і працювати для їх визволення. В часі Богослуження співав хор церкви св. Івана Хрестителя з Нюарку під диригентурою проф. Михайла Добоша, підкріплений співаками інших церковних хорів.

Після Архиєрейського Богослуження представники поневолених націй перемаршували зі своїми прапорами і транспарентами до Центрального Парку, де у Бендшел відбулася імпрезова частина святкування Тижня Поневолених Націй, що її влаштував Комітет Тижня Поневолених Націй в Ню Йорку. Це свято відкрив голова Відділу Католицьких Ветеранів з Квінсу Роберт Гофф виголошенням „Пледж оф Аллідженс". Всч. о. В. Базилевський провів молитву. Опісля промовив до близько 4.000 зібраних суддя Метю І. Трой голова Комітету Тижня Поневолених Націй в Ню Йорку, який підкреслив, що цього року вперше взяли участь у відзначенні Тижня представники всіх поневолених народів, як також представники американських ветеранів й інших американських організацій. Голова „Американських Приятелів

Закінчення на стор. 4-ій

Василь Кунда з Едмонтону й І. М. Федорченко з Києва беруть участь у Міжнародній Конференції спорошкованої металюргії в Ню Йорку

Ню Йорк. — В неділю, 12-го липня, тут в готелі Волдорф Асторія почалася цьогорічна Міжнародна Конференція Спорошкованої Металюргії, в якій активну участь приймає двох українців: інж: Василь Кунда з Едмонтону й І. М. Федорченко з Києва. Для інж. Василя Кунди, що є управителем (менаджером) відділу дослідів і розвитку фірми Шеріт Гордон Майнес Лімітед у Форт Саскачеван в Альберті, це одна з багатьох того роду міжнародних конференцій. Він репрезентував свою фірму чи наглядав над будовою її дослідних центрів в багатьох країнах, включно з Африкою, Японією та ін. На теперішній Міжнародній Конференції Металюргії він має доповідь про гідрогенний процес спорошкування міді. З цієї та споріднених ділянок інж. В. Кунда має понад 20 патентів. Інж. Кунда крім своєї заавансованої професійно - наукової праці, є активним членом української громади.

Численні гості Союзівки одушевлені концертом Христини Липецької

Союзівка. — Численні гості і відвідувачі Союзівки, що в цій порі року заповняють вщерть цю вакаційну оселю Українського Народного Союзу в Кетскильських горах, одушевлялись минулої суботи, 11-го липня, концертом молодої нашої солістки мецо - сопрано Христини Липецької з Дітройту, якій акомпаніював на фортепіяні композитор д-р Ігор Соневицький. Програму солістки „переплітали" виступи вокально - танцювального ансамблю Союзівки та піяністки Мирослави Ковалів, яка виконала сольо на щойно придбаному новому концертовому фортепіяні. Після концерту була забава при звуках оркестри „Амор". Також у п'ятницю, 10-го липня, відбулася забава, до якої приґравала оркестра Союзівки під керівництвом Ірини Біскуп, а під час забави був вибір „Кралі Тижня", почесть якої здобула Соня Лешко, студентка коледжу та член Осередку СУМА з Чикаґа, член 176 Відділу УНСоюзу.

В неділю, 12-го липня, проф. д-р Теодор Мацьків з Акронського університету доповідав про „Совєтсько-китайський конфлікт і українське питання".

30 хлопців закінчили таборування на Союзівці, їм на зміну зголосилось 56 дівчат

Кергонксон, Н.Й. (З.С.). — Тридцять юнаків — у віці між 7 і 12 роками — вивели різноманітну програму пісень, рецитацій, танців, скечів та гімнастичних вправ на закінчення три - тижневого табору на Союзівці, що тривав від 21 червня до 11 липня на цій оселі Українського Народного Союзу в Кетскильських горах. Програма, що її традиційно ставлять юні таборовики на закінчення три-тижневої тури, тільки частинно віддзеркалює українські духові надбання, що їх засвоюють таборовики під наглядом своїх опікунів-провідників. Значення цих вартостей власне й підкреслювали у своїх заключних словах головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір, провідниця табору п-і Зеновія Пиріг та п-і д-р Марія Дицьо, яка промовляла в імені батьків таборовиків.

Заключну програму минулої суботи розпочали хлопці вимаршом на площу перед віллею „Львів" під проводом своїх впорядників та відспіванням молитви „Боже Великий". Опісля, під оплески батьків та гостей, таборовики пописувалися груповими піснями, вправами, танцями — під звуки власної музики. Знаменитими рецитаторами-солістами виявилися Марко Ференцевич та Ігор Венґер, а вправністю в танках і руханкових вправах особливо пописувався найменший таборовик Василь Клавзник.

Після короткого слова п-і Пиріг, в якому вона склала подяку УНСоюзові, отцеві-парохові М. Горошкові та управителям Союзівки пп. В.

(Закінчення на стор. 4-ій)

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Світова Асамблея Молоді

У четвер 9-го липня почалась в палаці Об'єднаних Націй у Ню Йорку Світова Асамблея молоді, на яку покищо прибуло 638 делегатів з 110 країн світу, включно із 5 делегатами із підсовєтської України. Можливо, що в дальшому ході конференції вона ще заверне до суті проблем, задля яких її скликано, та дещо зреґабілітує себе, але розпочалась вона з різними сумними познаками, характеристичними для кожного великого зібрання, що його комуністи й інші „ліві" згори рішили використати для своїх політичних цілей, які з проблематикою молоді не мають нічого спільного.

Навіть сам склад делеґатів заперечує „молодечий" характер, бож головою совєтської делеґації є 37-річний „юнак", овацію уладжено 44-річному комуністичному грецькому композиторові, який критикував теперішній уряд у Греції й НАТО, — 47-річний дипломат з Гани говорив про „світову спільноту", а комуністи з різних країн, включно з босоногою канадійкою, переліцитовувались у таврованні Америки за її „імперіялізм", аґресію в Південній Азії та „експлуатування" Канади.

Але також намічений плян конференції насуває поважні сумніви, чи він достосований до форуму молоді та її потреб і зацікавлень. Наприклад: що молода людина у віці 18-22 рр., може знати й поважно дискутувати про проблеми „Зберігання миру, зброєння і контролі над зброєю", „Індустріялізацію і земельну реформу", „Силу й застосування науки й техніки", „Користування природними багатствами і їх консервацію". Це все проблеми, які вимагають великого фахового знання і досвіду. Коли ж між наміченими точками програми є також „Боротьба за визволення всіх поярмлених народів від колоніялізму, неоколоніялізму й імперіялізму", то цікаво, чи між 638 делеґатами знайдеться хтось, хто зверне увагу, що Совєтський Союз є сьогодні найбільшою колоніяльною потугою світу, яка постала з уярмлення десятків народів.

Міжнародна Конференція молоді — добра ідея. Але покищо початок конференції свідчив про погане здійснювання доброї ідеї.

Антикомунізм

Диктатури полюблюють крикливі гасла. Ще за часів Цезаря був поширений вислів: „Прийшов — побачив — переміг". За Сталіна до таких гасел належали: „Перевиконаємо п'ятирічку за чотири роки!", або „Знищимо куркуля, як класу". За Гітлера це було: „Колеса мусять котитись для перемоги". За Хрущова пролунало гасло на адресу вільних країн світу: „Ми вас угробимо!"

Сучасний провідник ЦК КПСС Л. Брежнєв кинув гасло „До боротьби проти антикомунізму". Совєтська преса заповнена аналізами „сил антикомунізму", оцінками урядів Заходу, наклепами на видатних західніх совєтологів, лайкою на „українських буржуазних націоналістів" та представників інших Поневолених Націй.

Що ж таке насправді „антикомунізм"? Перш за все, немає точного означення, що таке „комунізм". Маркс і Енгельс вважали, що за комунізму всі люди будуть рівними в економічному, культурному, правному та ін. відношеннях, що є явною утопією, бо кожна людина не подібна на іншу. Вони твердили, що з наростанням сил капіталізму розпочнуться революції, почнуть зникати нації й народи, бо всі, мовляв, будуть рівними, отже навіщо нації?.. Створення за останнє десятиліття тільки в Африці до 40 незалежних держав свідчить про щось інше. Вже і в американській Луїзіяні нині можна побачити гасла: „Тут говорять тільки по-французькому". Вже й президент Ніксон втрутився в проблему з індіянами, даючи їм не лише допомогу, а й повне право на самоурядування... Лише національні держави забезпечують розвиток людської одиниці, мови, культури, економіки, і світ це збагнув. Але імперська Росія, в формі СССР, йде проти всіх правд, проти розвитку історії. ЦК КПСС, не даючи навіть окреслення, що таке обіцяний комунізм, кинув гасло про боротьбу з „антикомунізмом". До того „антикомунізму" зараховує Москва всіх, хто говорить правду про поневолені народи, про переслідування в СССР Церков, про убогість трудящих, про заковане в партійні кайдани мистецтво і культуру. Про це вже з кожним днем голосніше і сміливіше починають говорити і писати доведені до роспачі народи в рабовласницькій комуно - московській імперії. Можна мати певність, що таких антикомуністів найбільше таки в тій комуністичній тюрмі народів, бо ніхто краще від них не знає тієї злочинної, антинародної системи.

М. Петрович

ОПОЗИЦІЯ В СССР

Серед західніх спеціялістів, і, мабуть, під їхнім впливом, і серед політичних кіл різних західніх держав, які цікавляться о п о зиційним спротивом в СССР (на першому місці тут слід поставити ЗСА й Англію) поширена теза, що опозиційний рух в СССР є ділом горстки інтеліґенції та що ідеї цього руху, у своїх проявах до того різноманітні, не зачепили ще широких робітничих та селянських мас. Такі думки знайшли, здавалось би, підтвердження і в аналізі сили опозиційних рухів, що її дав Андрій Амальрик у своїй книжці „Чи проіснує Совєтський Союз до 1984 року?", де він говорить не тільки про мале число активних опозиціонерів, але й ідейну та політичну нез'ясованість прагнень та прямувань тих опозиціонерів:

Не слід одначе забувати, що оцінка Амальрика торкує передусім сили спротиву в Росії, як також і того факту, що ситуація протягом останніх двох років змінилася в користь популяризації опозиційних ідей наслідком поглиблення кризових явищ в СССР. Найпопулярніша, мабуть, в СССР група демократичного руху сформулювала свої ідеї в Програму, яка не тільки переводить нищівну критику совєтської системи і російського імперіялізму, але й ставить собі ясну мету — ліквідацію системи, побудову нового ладу на принципах демократії й самовизначення націй, на принципах часткової реставрації приватної власности. З таємних арештів, які відбулися в колах совєтської армії відомо, що ця Програма там знайшла широкий відгук. Можна думати, що такі самі впливи вона здобула чи далі здобуває серед інших верств населення.

З другого боку відомо, що побудовані на базі боротьби за національну самостійність опозиційні рухи в Україні та в інших не - російських республіках, зокрема в Прибалтиці, вже віддавна мають куди ширшу базу не тільки серед інтеліґенції, але й серед народних мас. В Західній Україні, де традиції боротьби за визволення уже здавна дуже популярні, відкрили протягом шістдесятих років цілий ряд підпільних організацій, до яких на першому місці слід зарахувати Український Національний Фронт, продовжувача революційної боротьби ОУН-УПА в рр. 1942-1950. Немає жадного сумніву, що діяльність тих організацій, про які немає багато вісток, стали вони відомі з переведених КГБ арештів і засудів, користується підтримкою населення, зокрема молоді.

Проте, є й інші дані, які свідчать про ріст сил і впливів опозиційного руху в СССР і в Україні зокрема. Це поперше, ріст кількости політичних в'язнів у концтаборах, і подруге — масова популяризація підпільної літератури у формі так званого самвидаву, число якої з року в рік збільшується.

В одному з останніх документів самвидаву, у статті ленінградців викладача С. Зоріна і інженера Н. Алексєєва „Час не жде", повний текст якої появився останньо на Заході і в якій переводиться критика совєтської політичної та економічної системи, говориться між іншим про опозицію таке:

„Цілком очевидно, що керівна „номенклятура" (так називають автори статті совєтську керівну кліку) відмовляється піти на поступки потребам життя — добровільно влади ніхто не віддає. В цих умовинах неодмінно витворюється опозиція до існуючого правопорядку. Зовні країни — у формі чеського експерименту, всередині — у формі рідких стихійних страйків, відкритих листів, закликів притримуватися к о н ституції; відмінити омертвляючу партійну цензуру в літературі й мистецтві; у вигляді масового „самвидаву"; у вигляді прилюдних виступів окремих героїв проти окупації Чехо - Словаччини, проти арештів. Найдрібніша критика скерована вбік керівництва, виголошена на публічному місці, достатня, щоб отримати речинець. В країні тепер більше як півмільйона політичних в'язнів".

Таким чином, як бачимо, видання „самвидаву" потверджують, що число совєтських політичних в'язнів високе й щораз збільшується, так само як збільшується число концтаборів. Швайцарський східній інститут, базуючись на даних американських професорів, опублікував 1968 року карту з 56 концтаборами. Російський журнал „Посев" в березні 1969 року опублікував список, в якому говориться про існування 99 концтаборів, при чому журнал відзначає, що це тільки незначна частина концтаборів, які в дійсності існують. Практично, за відомостями журналу, концтабори існують у всіх республіках, у всіх областях Совєтського Союзу. Тільки в самій Вороніжській області число в'язнів досягає 90 тисяч осіб.

Таке високе число політв'язнів, ріст концтаборів і політичних переслідувань є не тільки доказом терору, але про масове поширення опозиційного руху. Тих пів мільйона політв'язнів, це вже не горстка незадоволених інтеліґентів, які не мають впливу на маси. Коли порахувати усіх їх приятелів і симпатиків, що живуть на волі, активних і пасивних, то опозиційний рух в СССР нараховує уже мільйони прихильників, зокрема в Україні. Адже за відомостями Сахарова 60 відсотків політв'язнів творять українці. Отже, під сучасну пору по російських концтаборах сидить 400 тисяч українських патріотів, старших і новіших борців.

Іншим доказом зміцнення й поширення опозиційного руху є масова популяризація самвидаву. За інформаціями „Хроніки поточних подій", ч. 13, що появилося при кінці квітня ц. р., 18 квітня в Ленінґраді у доктора математичних наук Р. Пімонова КГБ під час ревізії сконфіскувала 250 видань різноманітної самвидавської літератури. На цій підставі можна

Закінчення на стор. 4-ій

І. Вовчук

ЖНИВА: НАПРУГА, АЛЯРМ

(3)

Тим більше, що колгоспи і радгоспи досить оснащені збиральними машинами. В Україні, либонь, кожна п'ята людина з села має кваліфікацію механізатора. В господарствах імперії є біля 800 тисяч комбайнів і 400 тисяч жниварок (жаток). На Україні, як подала „РУ" за 26 червня ц. р., є „більше як 80 тисяч зернових комбайнів, півсотні тисяч жниварок".

Володіючи такою кількістю техніки, господарства легко, не поспішаючи і без вимушених змагань можуть зібрати врожай протягом тижня, в оптимальний час. І не треба переконувати людей, як то робить „Р. У", „що... по областях України чимало жаткарів за світлий день скошували по 50-60 гектарів". Дивіться, мовляв, і наслідуйте! Гоніться за неможливим понад людські сили і технічні спроможності. В практиці не плянового централізованого господарства жнива, за складеними плянами, тривають 15 днів, а в дійсності далеко довше. В багатьох господарствах і цього року, як і раніше, коситимуть солому, з колосків якої вітер вимолотив значну частину зерна. А в Казахстані, Сибірі, на Алтаї — убиратимуть з під снігу.

***

Переджнивна дійсність, за обережними вістками преси, вказує, що так буде:

„Ніколи ще за останні роки приазовські господарства не приходили до жнив з такими прогалинами в своїх бойових порядках", — пише Н. Новоселов про Донецьку область в „Р.У." з 28 червня ц. р. „Ось садиба центрального відділка радгоспу „Маріупольський". Якби над головами не висіло пекуче літнє сонце, а за околицею не жовтіли масиви пшениці і ячменю, можна б було подумати, що тепер не червень, а пізня осінь. Три комбайни і дві жатки стоять ще під торішнім порохом. Вони вважаються готовими до жнив тільки тому, що після минулої збиральної повернулись на садибу своїм ходом. Вузли двох інших комбайнів розкинуті навкого і скласти їх не можна, бо кожному щось бракує". Подібне і в когоспах в районах Донецької області. І той стан „викликав тривогу" у кореспондента „Р. У.". Є чого непокоїтися, бо і в інших областях України не ліпше.

В Миколаївській області, де в червні почались жнива, „сотні машин не готові до роботи". В багатьох колгоспах і радгоспах „до жнив підготовлено лише третину агрегатів". На базах „Сільгосптехніки" накопичилось понад 150 комбайнів, з яких четверта частина обладнана пристроями для збирання соломи в копиці. Але господарства не поспішають купувати ці машини" („Правда", з 23 червня).

В Туркменській СССР, де жнива почалися далеко раніше, як подає рейдова бригада „Правди", стан такий: „За даними районового управління сільського господарства виділено 30 комбайнів (на район). Проте, як вони працюють, говорять такі цифри: пересічний виробіток на агрегат за зміну — менше як один гектар". А добрий косар викошував за день 1 гектар, а півгектара легко, ще й жінці помагав в'язати снопи та складати їх у копи. „Коли запитали молодого комбайнера чому такий низький виробіток, він сердито відповів: „Годину працюю, а три ремонтую". „Правда" з 21 червня, подаючи звідомлення своєї рейдової бригади, в якій були знатні люди республіки, подає й причину того. „Ремонтової бази близько немає і, як трапиться поламання, доводиться везти деталь за 70 кілометрів на центральну садибу".

***

В Москві заплановано зібрати більше, як було зібрано торік. Напруга, про яку говорено раніше, мала б забезпечити виконання пляну, щоб було з чим прийти в кінці року на з'їзд партії і показати перемогу в цій п'ятирічці. Переджнивним алярмом Л. І. Брежнєв і компанія хочуть підняти духа серед населення, а головно серед молоді. Бо, як виявилось на 20 з'їзді комсомолу, молодь дихає не соціялістичним духом. Замість клясової боротьби і свідомости та активного підходу до подій сучасности; замість боротьби за ідеали комунізму проти „ворожих ідей націоналізмів" в багатьох республіках серед комсомолу панує байдужість. Той настрій „Комсомольська Правда" окреслила словами: „Нехай працює трактор, він залізний". Настрій серед комсомольців республік не потішаючий для Кремля.

Делеґати з'їзду з України, крім згаданого скаржились, що комсомольські організації не дають належної політичної оцінки „ледарям, хапугам і іншим порушникам". Серед комсомольців стало поширеним хабарництво, окозамилювання і брехливість. Ще гірше з студіюючою молоддю. Студенти національних республік (Вірменія, Грузія, Прибалтійські країни, Україна), за скупими вістками преси, на адміністративні заходи влади, либонь, заявляють, що нині наївно покладались на адміністративні заходи. Думки сміливі і ваговиті.

Клопітливі і важкі жнива для Кремля. Володарі його занепокоєні і, щоб облегшити стан, видали алярмуючу постанову. Л. І. Брежньов на пленумі, що відбувається в Кремлі, де вельможі ЦК раду радять, запевнив їх, що в наступній п'ятирічці вклади в сільське господарство буде збільшено на 70%. Ще більше техніки, нехай машини працюють, коли люди не хочуть. А чи те поможе?

3 липня 1970 р.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редаґує інж. Лев Яцкевич

З ЧУДЕС МОДЕРНОГО СВІТУ

2,200 літ тому Антипатер з Сидону (фенікійське місто-пристань) назвав „Єгипетські Пірамиди", „Вислі Городи Семіраміди", „Святиню Артеміди" в Ефезі, „Статую Зевеса" в Олімпії, „Гробівницю Мавзола" в Галікарнасі, „Статую Колоса" в Родосі та „Маяк на острові Фарос" біля Александрії, 7-ми чудесами світу.

„Єгипетські Піраміди" були збудовані 5,000 років тому, як гробівниці Фараонів. Найбільші з них, це Піраміда Хеопса 481 стіп висока та Піраміда Хефрена 456 стіп висока. „Вислі Городи Семіраміди" були збудовані на східнім березі Евфрату біля Вавилону вавилонським королем Навуходоносором. (Інша версія приписує цей задум леґентарній, асирійській королевій Семіраміді). Ті Городи - Сади були побудовані амфітеатрально на височенних кам'яних склепіннях, штучно наводнювані та чудесно ілюміновані вночі. „Святиня Артеміди", чи пак Діяни (римська назва) була одною з найбагатших святинь старини. Її коштовні колюмни мав уфундувати король Лідії Крез (звідси назва багатія).

Будова „Статуї Зевеса" в Олімпії зв'язана з іменем атенського скульптора Фідія, що виготовив цю статую із слонової кости та золота приблезно 2,500 літ тому).

„Гробівниця Мавзола" в Гааліпарнасі була побудована Артемідою для її чоловіка Мавзола (звідси назва мавзолей). Родоський кольос це статуя Аполлона, збудована на острові Родос (в 3-тім сторіччі перед Христом) на пам'ятку успішньої оборони цього острова.

Маяк, чи пак морська ліхтарня в Александрії, збудована на „острові Фараонів", при вході до Гавані, була 140 метрів заввишки з вічно горіючим вогнем, що його можна було бачити з віддалі 60 кілометрів. Усі ті будівлі, за вийнятком морської ліхтарні в Александрії, не мали ужиткового характеру. В противенстві до них великі споруди модерного світу є виразником соціяльної місії людини: здобування природи та її підкорювання потребам людства. Але оба роди тих споруд поєднує ґрандіозність їх задумів та великий вияв мистецького смаку. Коли б сьогодні проголосити конкурс на номінацію 7 чудес модерного світу, то його учасники мали б великі труднощі в селекції тих чудес. Бо за минулих 2,200 літ людство зробило великий поступ вперед, позначений не тільки великими та епохальними будівельними спорудами, але також майже фантастичними продуктами модерної технології, як: електричний мотор, телефон, радіо, телевізія, самохід, літак, атомовий реактор, штучні сателіти чи хоч би ракетний рушій, що завіз людину на Місяць. Але тому, що всі „чудеса" старинного світу були будівельними с п о рудами, логічними відповідниками 7-ми чудес модерного світу повинні бути теж будівельні споруди.

В 1952 р. з нагоди 100-літного ювілею Американського Т-ва Будівельних Інженерів, проголошено конкурс на :номінацію „7 Модерних Будівельних Чудес Америки". Вислід з конкурсу проголошено в 1955 році; найбільше голосів здобули такі проєкти: Санітарна Система в Чикаґо, Акведукт Колорадо, Водна Гребля „Гренд Кулі", Водна Гребля Гувера, Панамський канал, хмаросяг „Емпаєр Стейт" та міст „Овкленд Бей".

На думку технічних знавців „7-ма Будівельними Чудесами Світу" повинні бути такі будови, чи будівельні проєкти: залізничний тунель Сімпльон в Швайцарії, хмаросяг „Емпаєр Стейт" в Ню Йорку, залізничний шлях Токаїдо в Японії, Міст Верацано - Нерровс в Брукліні, Водна Гребля Асван в Єгипті, Акведукт Колорадо в Каліфорнії, та Проєкт Дельти в Голляндії.

Сімальонський Тунель в Швайцарії є найдовшим залізничним тунелем світу (12.5 милі завдовшки). Його будова тривала 23 роки (1898-1921) та була повна драматичних пригод будівельних неуспіхів та незрівняного завзяття людського генія. Цей тунель проходить 2-ма кордонами попід скелистий масив Альп та сполучує к о м у нікаційно Швайцарію з Італією.

Хмаросяг „Емпаєр Стейт" є виразником американського підприємчивого духа, що зумів за неповна 2 роки, в часі великої економічної депресії та при помочі відносно обмежених технічних засобів збудувати найвищий житловий будинок світу, що впродовж 50-ти років стоїть неперевершений на 5-ій Евеню в Ню Йорку.

Залізничний Шлях Токаїдо, що сполучує міста Токіо та Осака (на віддалі 320 миль) вважають чудом японської техніки, що наче фенікс відродився з атомових румовищ Гірошіми. По залізничному шляху Токаїдо проїжджає денно кількадесят поїздів та „суперекспресів", що в нечуванім комфорті та скорості (200 миль на годину) перевозять сотки тисяч японців до праці.

Міст Верацано - Нерровс між Стеттен Айленд та Брукліном, є найдовшим вислим мостом світу (4,260 стіп). Його залізо - бетонова споруда вагою біля 200 тисяч тонн висить наче брабанська коронка над блакитним плесом нюйоркської гавані.

Асванська Гребля перепоясує ріку Ніль та контролює його потужну енергію водну в спосіб, який не снився фараонові. Вона збільшила на 2 мільйони акрів поверхню

(Закінчення на стор. 3-ій)

О. Дерещ

ГАЄВИЙ

(5)

Надрадник був у добрім настрої. По добірній вечері в товаристві архикнязя при чарці шляхотного вина інженер, знаний на всю околицю, як добрий й незрівнянний жартун-весельчак, жарти котрого були переповідані в [illegible] кругах у Відні, забавляв архикнязя новими веселими оповіданнями з українського побуту. При кінці прийняття архикнязь подарував йому золоту папіросницю прикрашену дорогими каменями й із вирізьбленим написом найкращого жарту.

— Добрий день, Дам'яне. Був медвідь при конині?

— Та був — якось непевно відповів Дам'ян, а серце підступило йому під горло.

— І пішов несполошений?

— Та де пішов. Не пішов.

І в відповіді пробилася нотка суму та жалю.

— Та що з ним сталося? питав надрадник здивований загадочною відповіддю і в його голосі можна було відчути деяку сторожкість і неспокій.

— Та лежить. — Дам'ян спустив додолу очі й похилив голову.

— Як то лежить? Де лежить? Чому лежить?. — впали скорі запити одні за одними.

— Вбитий при конині, — відповів уже зрезиґнований гаєвий і голос його був вже спокійний, як у людини, що мала відвагу признатися до важкого злочину.

— Та хто посмів його вбити? Це ж медвідь призначений для архикнязя, як же ви пильнували, що його вбили вам перед носом. Ну говоріть! Чого мовчите? Хто вбив?

— Сама рушниця.

— Ви, до лиха, не жартуйте! Говоріть все, як було, — кричав уже піднесеним голосом надрадник, дивлячися строго й злісно на гаєвого.

Максим спокійно підійшов до дверей, відкрив їх, поглянув, чи нема кого в передпокою, замкнув їх і, звертаючися до здивованого надрадника, сказав поважно, дивлячися йому прямо в вічі: — Я, пане надраднику.

— Хто? Ви? Ви?

— Та я. Таки я.

Надрадник відчув, що йому почали дрижати ноги, сів на крісло, вийняв золоту папіросницю, вчорашній дарунок від архикнязя, й нервово закурив п а піроску. Чорні думки обсіли його, як чорне вороння в слотливу осінь мокрі безлисті дерева. Пропав добрий настрій. Зморщилося чоло й голова похилилася вперед. Не міг, як слід, зрозуміти, що це отой Дам'ян, який стояв тепер спокійний і зрівноважений, його найбільше довірена особа, котрому він довгі роки доручував важливі справи до поладнання і ніколи не сумнівався в його чесність, совісна людина, довголітний проводив архикнязя на ловах, вчинив таке нечесне діло. На папіросниці блестів по-мистецьки вирізьблений напис в жидівськім жарґоні: „Дер хробак сол сих ништ ф е р м о толичивин". (Тому християнин п'є горілку, щоб червак не перемінився в мотилицю). — Пив ти з архикнязем горілку й вино, та й не залляв хробака, — глузував із нього напис, а із-за підпису визирало загніване обличчя архикнязя. Який знайти вихід із прикрої і скомплікованої ситуації? Одна думка виганяла другу з голови і він був у такім самім душевнім положенні, як Дам'ян, коли вбив медведя. Тільки що злість почала в нім бушувати. Вже хотів крикнути — геть, за двері!, та глянувши на поважне й спокійне обличчя Дам'яна ,спам'ятався і кинув урядовим, діловим тоном наказ: — Розказуйте, як то муло.

Дам'ян переповів усе точно, як скоїлася подія.

— Де ж мені простому мужикові та й ще гаєвому стріляти до медведя, оправдував себе Дам'ян. — Мені навіть на думку не прийшло, щоб потягнути за язичок. Як то сталося, то бігме не знаю. Так мені прикро, що спокою не можу собі знайти. Така ганьба на старі літа. Так себе пильнував, та таки нещастя прийшло. Все я вам вірно росказав, як на сповіді. А ви тепер або карайте, або милуйте. Моя вина й не моя. Я на вашій ласці. Як присудите, так і буде.

— Наварили ви мені гіркого пива, Дам'яне, як ніколи за довгі роки служби. Що ж вас підкусило міряти до медведя, коли то не ваше діло було? — Може й вас скортіло б, коли ви були б на моїм місці, — хотів відповісти Дам'ян, та в останній хвилині вкусився в язик.

— Га. Відав нечиста сила — сказав зрезиґновано, здвигаючи раменами.

Неприємна мовчазна тиша запанувала в кімнаті. Дам'ян терпеливо ждав, очікуючи присуду а надрадник думав, який знайти вихід із неприємної ситуації.

— Пан Архикнязь відклав лови на медведя на завтра. Ви зараз беріть свою підводу й сина, котрому накажіть, щоб держав язик за зубами, бо, як писне слово, то буде вже по вашій службі, і перевезіть шкіру до себе, а вечером сховайте в комірці у мене. Пан архикнязь піде на становище за Лютою. Конину там перевезіть. Зрозуміли?

— Та ясно. А що зробити потім із скірою медведя із білою латкою, як пан архикнязь вб'є другого медведя?

— Я думав, що ви мудріший, Дам'яне, як виглядаєте. Може ви ще хочете, щоб я вам це вияснив на письмі та й ще прибив урядову печатку, щоб потім це письмо пішло до державного архіву у Відні. Раз вам сказано, що пан архикнязь має вбити медведя із білою латкою, то, слово є словом. Ви зачорнили справу, то тепер вибілюйте. Розумно?

***

Осінній вітер заплутався у вершки дерев, потрясав важкі кучері спілих шишок на ялицях і гуляв у прогалинах старого зрубу. Під деревами присів сумерк, ховаючися перед невиразним сяєвом місяця. Чорною тінею над верхів'ям дерев промайнула безшелесно сова і по землі пробіг борсук, видаючи храпливі звуки. Тихо шумів бір, інколи заскрипіло дерево. По небі пробігали бунтівничі зорі, зазначуючи свої шляхи мерехтливою вaскадою світел. Архикнязь сидів на вигіднім становиці, заслуханий в нічні звуки й перейнятий своєрідною красою осінньої карпатської ночі. Дам'ян, причаєний коло пня старої ялиці, стояв повний скупчення й очікування. Прийде, чи не прийде, постійно мучила його думка. Сумніви уступали перед вірою, що він і архикнязь завжди мали щастя до ловів і що архикнязь майже ніколи не вертався до Відня без гарних мисливських трофеїв. Дам'ян подивився на місяць, на зорі й подумав, що вже час, щоб прийшов бурий. — Щось нині спізнився. Ще пождемо, аж місяць зрівнається із вершком цієї ялиці. А як нічого не вийде, то спробуємо завтра. Та нараз Дам'ян насторожився. Зашелестіло сухе листя й тріснула галузка. Груба звірина йде, майнуло в думці Дам'яна і він сильніше відрухово стиснув рушницю. Повільні кроки наближалися. Шелест від них то затихав, то знову ставав виразніший. — Таки йде. — Щось радісного гуло в душі Дам'яна. Прийшов медвідь, як я приобіцяв. Моє слово сповнилося. А біла латка? відізвалася совість. — Га, латка, не латка. Головна річ, що є медвідь. І Дам'ян вп'ялив зір на конину, що аж очі заболіли від напруги. Медвідь халасував кони-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Філядельфія вшановує Оксану Лятуринську

Шанувальники творчість Оксани Лятуринської в Філядельфії влаштували 4-го липня вечір, на якому д-р Богдан Романенчук прочитав доповідь про поетичну спадщину померлої поетки та подав деякі бібліографічні дані.

Оксана Лятуринська народилась 1902 року на хуторі Ліс біля містечка Вишневець, на Волині. Освіту здобула в недалекому Кремянці та в Острозі. Гімназійну освіту перервали воєнні події, освіту закінчила в Празі, куди переїхала в 1924 році. Закінчивши гімназію, записалася на філософічний факультет Карлового університету, де студіювала філософію, іст. мистецтва й археологію. Рівночасно з університетськими студіями була студенткою Мистецької Школи, яку закінчила медалею за скульптуру. В тридцятих роках її скульптури виставлялись на мистецьких виставах Праги, Парижу і Львова. Авторка тієї нотатки пригадує її експонати на виставах АНУМ — це були незвичайної краси майоліки та невеличкі різьби, що зображували зубрів, орлів та інших звірят.

Оксана Лятуринська почала писати вірші з восьми років. У Празі, поруч з мистецькою діяльністю, вона стала видатною поеткою групи т. зв. празької школи, до якої належали ще і Євген Маланюк, Юрій Дараган, Олекса Стефанович, Леонід Мосендз та Микола Чирський. З тієї групи нині вже нікого не залишилось в живих. Юрій Дараган, Микола Чирський та Леонід Мосендз померли молодими від туберкульози, на еміґрації останніми роками відійшли — Євген Маланюк та Олекса Стефанович. Згадана група друкувала свої поетичні твори на сторінках „Вісника" Дмитра Донцова, від чого називали їх популярно вісниківцями. Цю групу різнив від других стиль, нахил до історичної тематики та глибока ідейність.

Скульптурні твори Оксани Лятуринської — це монументальні нагробники на могилі Євгена Коновальця, чеських видатних осіб та нечисленні скульптурні шедеври, які закупили на львівських виставах АНУМ меценати. Де вони зараз, трудно сказати, може пощастило комусь привезти з собою на чужину.

Вечір пам'яті Оксани Лятуринської у Філядельфії відкрив власним віршем на смерть поетки Володимир Біляїв, яким зворушив приявних до глибини серця, він же читав і поезії померлої поетки з її збірки „Гусла" та „Княжа емаль".

Надзвичайне враження викликав портрет поетки роботи мистця Романа Василишина, що своєю експресією та яскравість привертав увагу глядачів і викликав враження, ніби поетка була між нами.

Цей скромний камерний вечір у Філядельфії, надіємось, буде не останнім і сприятиме зібранню творів Оксани Лятуринської, перевиданню та збереженню на вічну славу української культури, якої самоцвітом і являється „волинська княжна української поезії".

Оксана Керч

Мистецька виставка Зої Лісовської

Від деякого часу 64 Відділ Союзу Українок Америки в Ню Йорку почав уладжувати, крім мистецьких виставок жіночої творчости, також індивідуальні виставки українських мисткинь. В ряді цих виставок виступали м. ін. визначні мисткині, як Олена Кульчицька і Софія Зарицька, до яких долучилася в березні ц. р. Зоя Лісовська.

Творів Зої Лісовської не бачимо часто в Ню Йорку, бо вона живе у Швайцарії. Але перед кількома роками вона вже мала в Ню Йорку свою виставку олійних картин. Також брала участь в деяких загальних виставках українських мистців. Тоді бачили її експресивні темнокольорові композиції, з яких особливо задержалися з пам'яті зображення бідних дітей. Цим разом її виставка мала дещо легший характер, спричинений головно вживанням іншої техніки. Ми мали нагоду подивляти легкість і бравурність її ґвашових картин, невеликих розмірами, які однак якістю й експресією не дуже поступалися перед її оліями з попередніх виставок.

Зоя Лісовська — безсумніву одна з кращих українських мисткинь: має щось сказати своїми творами, будованими на підставі солідного рисунку і малюнку при усій вільності к о льористичного експресіонізму, і уникає дешевих трюків, характерних для слабших мистців. Її кольорит живий, нервовий, досить віддалений від природи, — червоне, жовте, синє, посічене чорними лініями і плямами. Деякі образи майже монохромічні, побудовані на одному з трьох згаданих кольорів. Чорні і зближені до чорного кольори, характерні для модернізму, додають терпкости її ґвашам і усувають небезпеку сантиментальізму.

Тематично Лісовська — малярка людини, і в неї можемо спостерігати той віби куріозний факт, що жінки малюють переважно жінок (подібно як чоловіки!). Найліпші її поодинокі постаті („Дзвінка", „Мімі"), добрі і експресивні групові композиції („Дівич вечір", „Біженці"), ефіктовні однокольорові рисунки пензлем („Лада в костюмі", „В одягальні театру"). В релігійних композиціях вона старається поєднувати свій експресіонізм з візантійськими і народнопромітивними елементами. У проєктах костюмів до дитячої опери „Яриний городчик" (композиторки Стефанії Туркевич) — показує гумористично - казковий підхід.

У краєвидах вона має відчуття для мотивів людського середовища, як гірське село, місто. Менше переконливі у неї „чисті" гірські краєвиди, що роблять враження фрагментів. Натомість квіти, як типово „жіноча" тема, виходять у неї цікаво: трохи аскетично, але не банально.

В загальному виставка була вдала і відповідно оцінена публікою: протягом трьох тижнів притягнула значне число відвідувачів і закінчилася моральним і матеріяльним успіхом.

Любомир Кузьма

Слава Стецько промовляла в Янґставнському Університеті в Огайо

Історичний д е партамент Янґставського Стейтового Університету 12-го березня був спонзором доповіді „Молодь проти Естаблішменту", котру виголосила пані Слава Стецько. Конференцією, на котрій було понад п'ятдесят слухачів, провадив проф. д-р Юрій Кульчицький, доцент історичних наук в цім же університеті. Під час доповіді пані Стецько представила ситуацію молоді, котра живе за залізною заслоною та спроби цієї молоді осягнути свободи. Названі були головні діячі української літератури, котрі сьогодні караються по Мордовіях та інших таборах такого ж характеру.

Виголошену д о п о в ідь прийняли ентузіястично студенти та присутні професори. Після доповіді студенти мали нагоду ставити питання та поділитись думками. Коли закінчилась дискусія, репрезентанти українського Янґставну відбули зустріч з пані Стецько.

Цього ж дня пані Стецько мала нагоду висловити свої думки на університетськім радіо в справі Ленінського сторіччя, національного питання в СССР і інтелектуального ферменту на Україні, доктрини Брежнєва, переговорів та української визвольної справи. Як під час своєї доповіді, так і під час інтерв'ю пані Стецько підкреслила думку про те, що визвольна боротьба поневолених народів не викличе атомової боротьби між Америкою та Росією, бо поваленння комуністичного режиму відбудеться внутрі тої ж системи. Одинокої речі поневолені народи вимагають від американців, — це зрозуміння та моральної підтримки. Накручену на ленті програму, яка тривала 45 хвилин, виголошено 30-го березня на стації ВИСУ.

Відвідини в Янґставнському Університеті були тільки частиною з а п л янованого турне в Огайо. Того самого дня пані Стецько відбула інтерв'ю на телевізійній програмі знаної в Клівленді пані Дорті Фулдгайм.

Ю. К.

З ЧУДЕС МОДЕРНОГО СВІТУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

управної землі в Єгипті, поліпшила систему плавби на ріці Ніль, а що найважливіші, перетворила величанську енергію його води в дешевий електричний струм, що його є в кількості біля 10 більйонів кіловат - годин річно і постачає його для потреб населення та молодого промислу З'єднаних Арабських Республік.

Колорадо Аквадукт в Каліфорнії є найдовшим аквадуктом (562 милі). Він постачає до Каліфорнії зі стейту Колорадо 1.5 мільйонів ґальонів води на мінуту, перекидаючи її тиском водних помп крізь 2,000 стіп високі гори Тегачапі.

Проєкт Дельти в Голляндії, це історія змагання людини з елементарними силами моря за задержання стану посідання землі. В тім змаганні людині вдається не тільки цю землю задержати, але й відсунути наваду моря кілька миль поза її природну межу при помочі будівельного проєкту „Дельта".

Про кожний з тих будівельних проєктів можна б написати книжку, а щонайменше довжелезну статтю. На жаль, вузькі рямці нашої рубрики не дозволяють нам входити в деталі кожної з тих епохальних будов.

Час не стоїть на місці, і кожного дня плянуються нові проєкти та будівельні задуми, що своєю важливістю та значенням можуть затьмарити деякі з поданих нами „чудес" модерного світу.

Маю тут на думці „мегаспоруди", що є окресленням комплексів вертильного будівництва з сотнею поверхів, домів, урядів, парків та вулиць. „Суперперехрестя" побудовані на кесонових, сталевих спорудах для переходу крізь глибокі ріки, заливи, канали та проливи. „Морські греблі" для використовування енергії морських припливів та відпливів, та врешті „супертунелі" довживою на кількасот миль у формі великих, пневматичних труб, крізь які будемо проїжджати зі скорістю 500 миль на годину. Це все проєкти недалекого завтра, яке частинно почалося вже сьогодні.

Замість квітів на свіжу могилу нашого Дорогого Шваґра і Вуйка

бл. п. д-ра ВАСИЛЯ ЯЦІВА

складають 25.00 долярів на Фонд „Церква в Потребі"

д-р ВОЛОДИМИР і НАТАЛІЯ ІВАНКІВ з Родиною

Лос Анджелес, Кал.

ГАЄВИЙ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ну з насолодою, розмелюючи віддертий кусок м'яса сильними щелепами, витягаючи вперед голову. Ех, тепер стрілити, нетерпеливився Дам'ян і рука мимоволі підносила до рамени рушницю. Мисливська кров захмарювала ясну думку. — Ой, Боженьку. Знову було б мене скусило — прошептав до себе Дам'ян, коли в тій хвилині з становища пролунав постріл і медвідь, зробивши дивний рух, осунувся недалеко принади. Поки архикнязь зліз із становища, Дам'ян вже покінчив свою малярську роботу коло медведя й ждав легко подерневований.

— Велика штука й білу латку має. Я мав нині щастя Дам'яне, — говорив архикнязь, оглядаючи із всіх сторін свій трофей. Дам'ян скоро підійшов до смереки, зірвав маленьку галузку і, поклонившися майже до самих колін, подав її, держачи в шапці, архикнязеві, промовляюче німецьке мисливське поздоровлення — „В а й д м ансгайль". Архикнязь вийняв із кишені плаща заздалегідь приготований банкнот і всунув у кишеню гаєвому. Знову поклонився низько Дам'ян із подякою. Дам'ян свистом прикликав підводу й при помочі сина та архикнязевого стрільця з трудом виволік медведя за драбини.

Поволі туркотіла підвода по нерівній кам'янистій дорозі. Дам'ян сидів мовчки коло сина й нащупував у кишені банкнот, що шелестів під дотиком його пальців. Крадькома, щоб не бачив син, вийняв кінчик банкнота й ствердив, що це була стокоронівка. — Га, великий це гріш для мене та не дуже чесно я його заробив. Підлою брехнею та й ще до того обдурив таку чесну людину, високого роду й надзвичайно шляхетного мисливого. А то все через мисливську спокусу. Жодного лихого слова я не чув ніколи від нього. Здобув трофей, тішиться й радий буде. Не мав щастя, не сумує, бо знає, що у звірини є свої звички й норови. Сум насів на душу гаєвого і нічого його не тішило. Ні бурий вбитий архикнязем медвідь, що рухався на підводі, коли колеса підскакували на кам'янистій гірській дорозі, ні соточка, що шелестіла в кишені під принагідними дотиками пальців, ні чарівна осіння ніч над Карпатами. Сяєво місяця чарувало ліси й гори і блестіло на білій плямі під горлом медведя.

— Диви, ще й по смерті глумиться з мене, — проворкотів Дам'ян і із злістю накрив ряднином голову бурого.

Поїхала за а р х икнязем виправлена скіра медведя з правдивою латкою до Відня й прикрасила його мисливські трофеї. А скільки разів Дам'ян приходив до канцелярії надлісництва, то мав враження, що злобно дивляться на нього штучні вправлені очі медведя вбитого архикнязем. Одного дня Дам'ян неурядово зайшов до канцелярії надлісництва, вийняв із калитки нову соточку, що її дістав від архикнязя, поклав на стіл перед інженером і спокійно промовив:

— Беріть, пане надраднику, цю нещасливу сотку й передайте нашому священикові на прикрасу церкви. Спокою я від неї не маю. Нечесно я її заслужив і користати з неї не хочу. Совість все мене гризе, а так може заспокоїться і я буду могти прямо дивитися вам у вічі.

Інженер у першій хвилині здивовано поглянув на гаєвого й хотів звернути йому банкнот. Та бачучи його благальний погляд, підійшов до нього, стиснув йому руку, говорячи:

— Добре, Дам'яне. Ми знову між собою в порядку.

Так загинув другий медвідь, що їх троє із білими латками привела на світ медведиця у глибокому зворі карпатських гір.

(Кінець).

Літературний вечір у Ютиці, Н. Й.

15-го березня українська громада в Ютиці вітала наших відомих письменників Івана Керницького та Івана Омолія на їхньому спільному авторському вечорі.

Простора заля нової Української Авдиторії була заповнена любителями мистецького слова. Літературні сильветки обох письменників накреслила п. Я. Томич, подаючи короткий огляд їхніх мистецьких надбань та характеристику їхньої творчости.

В програмі вечора були твори різноманітного жанру і ліричні нариси та гуморески Івана Керницького, поезії та уривок з недрукованої досі повісти Івана Смолія. Крім Авторів відчитували твори п. В. Смик і п. О. Лукашевич.

В уяві слухачів пересувалися по черзі навіяні любов'ю і тугою образи українського села, фрагменти з життя наших учнів - бурсаків у західньо - українських містах, запопадливість польської поліції в вишукуванні нелеґальних матеріялів, український Львів з часів большевицької окупації, життя в таборах утікачів, вплив американського довкілля на побут деяких українських еміґрантів, а все це насвітлене лагідним сонящним ґумором.

Сильне враження викликала глибока змістом, багата оригінальними поетичними образами поезія Івана Смолія „Рідна мова". Не диво, що слухачі щедро нагороджували авторів оплесками, домагаючись наддатків.

Програму вечора доповнили народні пісні у виконанні пластунок - юначок гуртка „Лисички" при супроводі гітар та нові пісні сучасних українських композиторів у виконанні жіночого тріо в складі п. В. Смик, п. З. Луценко і п. О. Мельник. В сердечній товариській атмосфері провела наша громада цей успішний літературний вечір, організатором якого був відомий зі своєї активности місцевий відділ СУА.

(я. т.)

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

В ЦЕНТРІ МІСТА ВПАВ КРИЖАНИЙ МЕТЕОРИТ

Київські газети повідомили 5-го липня, що в центрі районового міста Яготина на Київщині впав крижаний метеорит вагою біля 15 кілограмів. Під час падіння було чути шум. Від удару він розбився на зеленкуваті уламки, залишилась невелика западина. Частину уламків вдалося зібрати, решта випарувалась. На підставі хемічної аналізи криги виявилось, що до складу метеориту, крім води, входили замерзлі гази: аміяк, метан, вуглекислота й ін., з яких звичайно складається, разом із космічним порохом, ядро комети. Тому, що небесний гість летів у напрямку обертання плянети, швидкість його падіння була дуже малою, всього 17 кілометрів за секунду. Коментував падіння рідкісного крижаного метеориту професор Київського університету І. Остапович, сказавши, що в середньому кожні 15 хв. на землю падає метеорит, але майже всі вони згорають у повітрі над землею.

ДЖЕЙН ФОНДА І РОЖЕ ВАДІМ — ГЕРОЇ „КУЛЬТУРИ І ЖИТТЯ"

Київська газета „Культура і Життя" з 5 липня надрукувала репортаж із Вашингтону Л. Жеґалова, в якому вихваляється артистку Джейн Фонду, бо вона „вирішила створити у Вашингтоні центр по антивоєнній пропаґанді серед військових". Совєтська газета вихваляє ту „голівудську кінозірку" та Роже Вадіма, французького артиста. Д. Фонда „тепло згадує про ССССР", де її повозили як туристку, і заявляє, що „ми повинні накинути американському імперіялізму другий фронт боротьби" — себто вчиняти заколоти в самій Америці.

ВИДАЮТЬ ПЕРЕКЛАДИ

Київське видавництво „Дніпро" видало за останнє півріччя 15 книжок, а з них 7 — це переклади творів письменників - комуністів та комунізантів з Японії, Польщі, Швеції, Білорусії, Сх. Німеччини, Вірменії. Видавництво „Радянський Письменник" випустило „Новеллеі о драгоценных Камнях" Р. Валаєва — російською мовою. „Літературна Україна" з 3-го липня опублікувала рецензію на те видання, подаючи його назву „Новели про коштовне каміння" і так приховуючи факт, що книжка вийшла російською мовою.

ПОДЯКА

Дня 13-го червня 1970 р. упокоїлася в Бозі в Понґставні, Огайо, на атак серця, наша Дорога Своячка

бл. п. ЕВГЕНІЯ ЧЕРКАСЕНКО

вдова по відомому письменникові Спиридонові Черкасенкові, бувша артистка Театру Миколи Садовського в Києві, Театру Т-ва „Просвіта" в Ужгороді, Карпатська Україна, членкиня 348-го Відділу УНСоюзу від 1949-го року. Похоронена була дня 17-го червня ц. р. на цвинтарі Української Православної Церкви св. ап. Петра і Павла в Понґставні, Огайо.

Сердечно дякуємо ВП. Паням Марті Гольонковій і Ґрейсі Веберовій за віддану опіку і піклування над Помершою в часі її короткої, але дуже тяжкої недуги.

Сердечно дякуємо Всереп. о. митр. прот. д-рові В. Олійникові, пароховi Української Православної Церкви св. ап. Петра і Павла в Понґставні, Огайо, за відправлення Парастасу, Заупокійної Служби Божої, всіх похоронних відправ та за прощальне слово.

Сердечно дякуємо Приятелям і Знайомим, які так численно віддали Останню Прислугу Покійній, за їхню любов до Неї, за їхні молитви та за усні, листовні і телефонічні вислови співчуття. Зокрема дякуємо сердечно ВП. Панам: Д. Войтовичові, С. Шевченкові, Ч. Бекерові, О. Рибалтові, І. Ліщакові та Р. Веберові, що були ласкаві нести трумну з Покійною на її Вічний Спочинок.

Сердечно дякуємо за численні квіти, за пожертви на Служби Божі та тим всім ВП. Особам, що дали до диспозиції свої авта під час похорону.

Дякуємо сердечно Молодшому Сестрицтву Пресв. Марії при Українській Православній Церкві св. ап. Петра і Павла за приготування поминок.

Всім Вам сердечне Спасибіг за це, а Ти, Дорога Женю, останеш нам на все в нашій вдячній пам'яті. Спи спокійно!

В глибокому смутку:

д-р РОМАН СТАХУРА — шваґер

д-р ВІТАЛІЙ ГОЛЬОНКО — жінка МАРТА і дочка ТАНЯ, рідня

У глибокому смутку сповіщаємо, що в неділю, 21-го червня 1970 року, у Клівленд Клінік Гаспітал, після короткої, тяжкої недуги, з Волі Всевишнього відійшов від нас ненадійно у Вічність, прийнявши Найсвятіші Тайни, наш Найдорожчий

БРАТ, ШВАҐЕР, ДЯДЬКО і СТРИЙКО

бл. п. МИКОЛА ГРИГОРІЙ ДАНИЛЕВИЧ

АБСОЛЬВЕНТ БОГОСЛОВІЇ,

народжений 12 лютого 1902 року в Германові біля Львова.

ПОХОРОНИ відбулися в середу, 24-го червня 1970 р. у Клівленді, Огайо, з української католицької церкви св. Петра і Павла на цвинтар цієї самої назви в Пармa, Огайо.

Просимо про святі молитви за Спокій Душі Спочилого.

Тих, що бажали б вшанувати пам'ять Покійного пожертвами на добродійні цілі, прохаємо про ласкаві датки на „Церкву в Потребі".

РОМАН — брат
МАРІЯ САВЧАК — сестра з чоловіком ГРИГОРОМ, дочками: МИРОСЛАВОЮ і РОМАННОЮ, зятями та внуками
БОГДАН — брат з дружиною ЯРОСЛАВОЮ і дітьми: МАРТОЮ та ВОЛОДИМИРОМ (3909 Sheraton Dr., Parma, Ohio 44134)
СОФІЯ ЛЕПКА — шваґрова
АННА ЛЕПКА — шваґрова
Рідня в Україні та інших краях Европи, в ЗСА і Канаді

ОДВУ ВСТУПАЄ В 50-РІЧЧЯ, ВІДБУЛА ПЕРЕДЗ'ЇЗДОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

хату, дискутанти наголошували рівнорядну піддержку для молитовного й структурального єднання усіх відламів єдиної Української Православної Церкви. Не поминено й згадки корисної діяльности організованих українських протестантів. „ОДВУ за гармонійну співдію всіх українських віруючих на добро України" — коротко зреасумував один із дискутантів.

Учасники конференції щиро й сердечно висловлювали надії, що скоріше чи пізніше вдасться об'єднати всі українські політичні угрупування, які стоять твердо на позиціях боротьби за самостійність і соборність України, в єдиному леґітимному носієві традицій державного будівництва 1917-1921 рр. — Державному Центрі Української Народної Республіки, якому члени ОДВУ дають моральну й матеріяльну допомогу.

Стоячи на принципах упорядкованої єдности дії українства в розсіянні, на думку дискутантів ОДВУ повинна змагати до більшої пожвавлености праці Секретаріяту СКВУ, а зокрема до закріплення вузлів національної спільноти в розсіянні по різних континентах. Подавляюча більшість дискутантів підтримувала позиції Центральної Управи ОДВУ в Українському Конґресовому Комітеті, хоч були й голоси жалю, що досі не вдалося осягнути повної консолідації. Тому, на думку конференції, представники ОДВУ і надалі повинні змагати до повної консолідації, не зважаючи на існуючі перешкоди ані на докори збоку деяких невдоволених колишніх партнерів у КҐЄ. Справа національної консолідації для пожвавленої об'єднаної дії для Української Справи вища від тих партикулярних моментів.

Не поминули учасники конференції ані справи потреби розбудови внутрішньої структури Організації, а зокрема придбання нових членів для ОДВУ і її БО. Були сильні голоси, щоб деякий час присвятити більше уваги саме цій ділянці, як також розгорнути товариське співжиття членства. Тому то дехто кликав: „Лицем до Відділів, лицем до Членства!"

Це в основному справи, які лежать членству ОДВУ на серці. Понад усе, учасники конференції бажали більш реґулярної появи органу ОДВУ „Самостійної України" та тижневика „Новий Час", як основного лучника поміж членством.

Учасники конференції з приємністю відмітили факт значного допливу членства в ряди ОДВУ із рядів „Зарева", колись студентського, а пізніше академічного ідеологічного товариства Національного Солідаризму.

Очевидно, що в критичній і діловій дискусії наголошувано і ряд болячок ОДВУ, від яких не є вільною ніяка того роду організація. Ось так, учасники наголошували ті поразки, які ОДВУ зазнала в минулому, але „де рубають ліс, там і тріски летять..." Життя не вctелене самими трояндами. Тому краще концентруватись над тим, як найкраще служити Українській Справі, бо для цього ОДВУ в основному була створена.

Це в основному проблеми, поруч із господарськими, які ждатимуть на рішення на черговому З'їзді СДВУ в жовтні в Клівленді, де ОДВУ розпочне плянування дії на п'яте десятиріччя свойого існування і діяльности. До найактивніших учасників конференції, крім вже згаданих вище доповідачів, належали приявні заступники голови ОДВУ — пп. Володимир Різник, проф. д-р Петро Стерчо та Павло Дорожинський, як також члени Контрольної Комісії пп. інж. Михайло Нич, дир. Микола Бігун і пані Стефанія Букшована. Представниками Відділів, які активно обговорювали проблематику, були: пп. проф. Михайло Михалевич і п. Каркоць із Мінеаполіс; інж. Ярослав Варивода та інж. Кульчицький із Дітройту; дир. Микола Бігун з Клівленду, мґр. Михайло Середович із Сиракюз, д-р Мирослав Чаповський із Скрентону, полк. Ілярій Поліщук; Володимир Процик й д-р Володимир Михайлів, Голова Українського Визвольного Фонду, з Ню Йорку; сотн. Максим Скорупський з Трентону, інж. Василь Камінський з Аллентавну, як також пп. Оксана й Петро Генґало, Андрій Шекерик-Доників, інж. Володимир Яців, мґр. Теодозій Онуферко та інж. Гасюк з Філядельфії, як також ряд інших учасників.

Головували на конференції на зміну Голова ЦУ ОДВУ проф. д-р Богдан Гнатюк і екзекутивний заст. голови Володимир Різник. Конференція дала пребагатий матеріял для чергового З'їзду ОДВУ, але водночас ще раз з'ясувала позиції, на яких стоїть не так сама Центральна Управа ОДВУ, як загал усього членства. А позиції ці ясні: змагати, витримати в боротьбі і відбивати всі намагання розкладу українства в розсіянні. Видержати на ясних і твердих позиціях!

30 хлопців закінчили таборування...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Квасові та Д. Слободянові, п. Лисогір з'ясував ціль цілолітньої програми для молоді на Союзівці, підкреслюючи потребу вивчення української мови та засвоєння українських духових вартостей в молодому віці.

Програму закінчено відспіванням українського та американського національних гимнів, спущенням прапорів та традиційним „Ніч вже йде" при участі таборовиків, родичів і гостей.

Швидке чергування автомобілів під віллю ‚Львів' сповіщало про від'їзд хлопців та приїзд дівчат — в цій же самій віковій групі, — які починали туру три-тижневого табору, що проходить під гаслом „А дай жити — серцем жити і людей любити" з поеми Т. Шевченка „Минають дні". В неділю вечером 56 дівчат загосподарились в приміщеннях „Львова" на три-тижневий побут до 2-го серпня. Після закінчення дитячих таборів, Союзівка відчинить ворота для студентів середніх та вищих шкіл, які відбудуть курс українознавства в рамцях ціло-літньої виховно-відпочинкової програми УНСоюзу на Союзівці.

ТИСЯЧІ ОСІБ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Антибольшевицького Бльоку Народів" д-р Іван Дочев вітав учасників в імені цієї організації та висловився з признанням про конґресмена Дервінського і голову Крайового Комітету Тижня Поневолених Націй д-ра Лева Добрянського, які започаткували відзначування цього Тижня. Від організації „Американці за Визволення Поневолених Націй" промовляв Маріо Е. Аґвілера, сам теж представник дуже активної групи кубинських еміґрантів. Від українців, як представник Комітету Об'єднаних Американсько-Українських Організацій— Відділу УККА, виголосив промову адв. Михайло Пізнак, який цитував слова борця за визволення поневолених народів Тараса Шевченка, закликав молодь, яка хоче бути активною, демонструвати і працювати для добра Америки через визволення поневолених націй, звернувся до американського уряду із вимогою встановити постійну комісію для Поневолених Націй і, вкінці, подав за приклад лейтенанта Богдана Несвяченого, який після смерти свого брата Мирона у боях у В'єтнамі добровільно пішов до В'єтнаму продовжувати боротьбу проти комуністичних аґресорів. В концертовій частині цієї імпрези виступали групи молоді поодиноких народів, в тому теж українська танцювальна група.

Після закінчення концертової частини в Бендшел, учасники імпрези вирушили маніфестаційним походом з прапорами і транспарентами під совєтську амбасаду. Тут теж найбільшу групу становили українці із провідниками на чолі походу та з великою групою молоді СУМА. Про маніфестацію під совєтською амбасадою подали обширні звідомлення телевізійні та радієві станції Ню Йорку. На трьох телевізійних станціях були передані фраґменти з Богослуження, походу, концерту і маніфестації під совєтською амбасадою, при чому зокрема згадувано найбільшу групу українців. Щоденник „Дейлі Ньюз" помістив світлину з походу української групи та подав обширну вістку про це успішне відзначення Тижня Поневолених Націй.

ОПОЗИЦІЯ В СССР

(Закінчення зі стор. 2-ої)

собі уявити, якого розмаху й поширення набрала сьогодні в Совєтському Союзі підпільна література, коли в однієї тільки людини знаходять цілу складену з неї бібліотеку. Останньо стало відомо, що в Україні періодично почав появлятися підпільний інформаційний часопис „Український вісник" і це також є доказом, наскільки сьогодні уже послабла контроля ніби то всемогучого і всевидючого КҐБ. „Хроніка поточних подій" появляється ось уже понад рік, можна надіятися, що й „Український вісник" виходитиме безперебійно довший час, можна думати, що число підпільних часописів збільшуватиметься в міру поширення і зміцнення опозиційного руху.

У зв'язку з цим приходимо до висновку, що будь-які західні міркування, наче б опозиція в СССР це діло безвпливової горстки людей — неправильні й фальшиві. Вже сьогодні опозиція розпоряджає широкими кадрами активістів і мільйонами прихильників. Завтра її сила ще збільшиться в міру росту незадоволення не тільки політично, але й соціяльно - економічно. Цей процес може загамувати масовий терор на лад сталінського. Але до цього сучасний режим уже нездатний, він заслабий.

† **ВІДІЙШЛИ ВІД НАС**

ІВАН РОЗДОЛЬСЬКИЙ, член УНС Відд. 32 Т-ва О. Ольжича у Філядельфії, Па. помер 24 червня 1970 р. на 10 р. ж. Став членом УНС в 1968 р. Полишив у смутку батька Івана, матір і сестру. Похорон відбувся 27 червня 1970 р. у Філядельфії, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

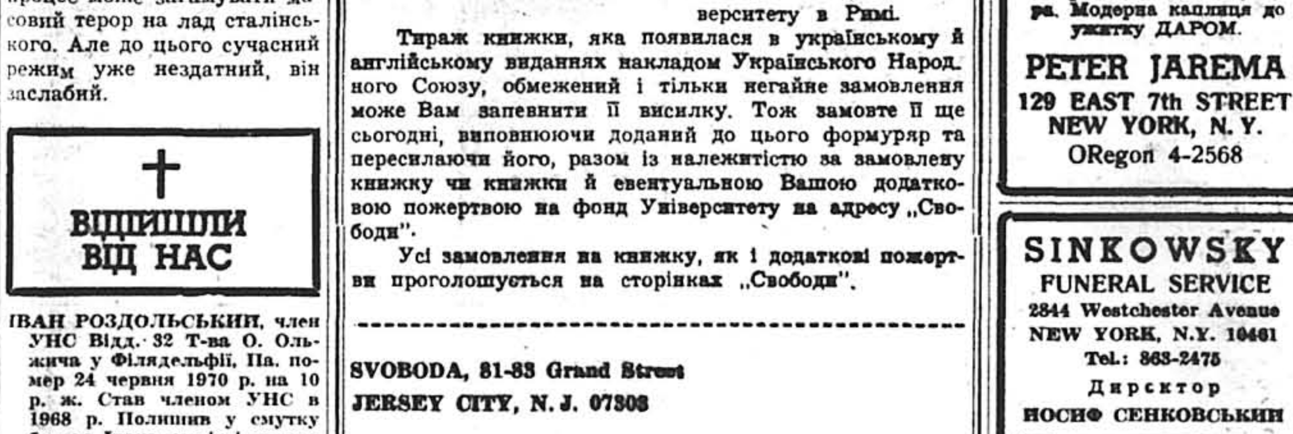
Анна Хомин, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 19-го ЛИПНЯ 1970 р.

БОФФАЛО, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая — 127 Відд. о год. 11:30 ранку в церковній залі при Філмор і Онейда вул. Проситься вирівняти залеглості та відібрати дивідендові чеки. Чл. вкладки можна вплачувати кожної неділі у вище згаданому місці від 11:30 до 1 год. по пол. — І. Була, гол., п-ні М. Гаравус, фін. секр., П. Гаравус, касир.

ТАРЗАН, Ч. 6398. Батузі окружують Тарзана й Наомі



Тссс! Не рухайся, Наомі!

Гей! Занюхую м'ясо!

Ми вб'ємо, коли побачу! Ти настався списом в те саме місце, куди я наставляюсь!